

ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. KRÓLA KAZIMIERZA
JAGIELLOŃCZYKA W ŁĘCZNEJ

Szkolny Program Profilaktyki

2016-09-01

PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej art. 72
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.(Dz. U. z 2012 poz. 124)
4. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35 poz. 230)
5. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 Nr 10 poz. 55 z późn. zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 poz. 977)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 10, poz. 96)
8. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016
9. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
10. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. (Dz. U. z 2003r. Nr 26, poz. 226)
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz. U. z 2013r. poz. 532)
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 18 sierpnia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015r., poz. 1249)
14. Konwencja o Prawach Dziecka art. 3, 19 i 33
15. Statut Zespołu Szkół im. K. K. Jagiellończyka

WSTEP

Czym jest profilaktyka i jak ją rozumieć? Według profesora Zbigniewa Gasia profilaktyka to „kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania i deficyty dojrzałości obejmująca równoległe trzy nurty działania:

1. Inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
2. Ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia.
3. Wspomaganie człowieka w różnym wieku w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.”

Wymienione kierunki działań wyznaczają cele ogólne, które powinien realizować dobry program profilaktyki w szkole. Cele szczegółowe zawierające się w ramach wymienionych nurtów działań są wyznaczane w oparciu o analizę potrzeb uczniów szkoły. Znajdą się tutaj działania zmierzające do wzmocnienia czynników chroniących ucznia przed podejmowaniem zachowań ryzykownych lub skutkami sytuacji trudnych, takie jak: silna więź emocjonalna z opiekunami, zainteresowanie nauką szkolną, pozytywny system wartości, przynależność do konstruktywnej grupy rówieśniczej oraz cechy osobowości wychowanka: wysokie poczucie własnej wartości, optymizm, towarzyskość, otwartość na doświadczenie.

Obok czynników chroniących zawsze obecne są czynniki ryzyka zagrażające osiągnięciu przez młodego człowieka pełni dojrzałości w jednej z 4 sfer: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Wśród zagrożeń rozwoju można wymienić:

1. W sferze fizycznej:
 - przeciążenie pracą intelektualną, co ogranicza ruch i wysiłek fizyczny,
 - pasywne formy spędzania czasu wolnego,
 - kult mięśni, siły fizycznej i zgrabnej sylwetki skłaniający do sięgnięcia po sterydy lub wyniszczające diety,
 - kult farmakologii, który przekonuje, że efekt można osiągnąć bez wysiłku,
 - używki,
 - wczesną aktywność seksualną,
 - przemoc i agresję.
2. W sferze psychicznej:
 - zacieranie granic w życiu o rozwoju poprzez mówienie o prawach młodego człowieka i pomijanie kwestii obowiązków i odpowiedzialności,
 - promowanie egocentryzmu, poprzez stawianie w centrum nastolatka i jego potrzeb,

- akceptowanie egoizmu i dążenia do własnych celów bez oglądania się na innych,
- stawianie jako cel życia przyjemność bez odpowiedzialności.

3. W sferze społecznej:

- osłabienie roli rodziny i podejmowania odpowiedzialności za siebie oraz drugą osobę,
- niestabilność w obrazie ról społecznych i trudności w ustaleniu tożsamości,
- kryzys autorytetów,
- porzucanie nauki szkolnej,
- ucieczki z domu.

4. W sferze duchowej:

- redefinicję wartości przez co nabierają one odmiennego znaczenia np. tolerancja jako akceptacja wszystkiego, podczas gdy oznacza ona cierpliwe znoszenie odmienności,
- obecność negatywnych systemów wartości w środowisku,
- trudności w odnalezieniu sensu życia.

Osoby uczestniczące w wychowaniu młodzieży (rodzice, nauczyciele) powinni mieć świadomość istnienia tych zagrożeń i dbać o zmniejszenie siły ich oddziaływania poprzez bycie z wychowankiem i kształtowanie jego odporności (ang. resilience). Służą temu adekwatne wymagania, pozytywne informacje zwrotne, bycie w roli powiernika ucznia.

Kolejną kwestią przy planowaniu działań profilaktycznych jest zwrócenie uwagi na uwzględnienie zaspokojenia potrzeb i ważnych celów rozwojowych młodzieży. Przydatna jest tu piramida potrzeb Maslow'a, która wymienia kolejność kształtowania się potrzeb: od biologicznych, fizjologicznych poprzez potrzeby bezpieczeństwa, przynależności i miłości, szacunku i uznania aż do potrzeb poznawczych, estetycznych, samorealizacji a nawet transcendencji. Warto przywołać także zadania rozwojowe stojące przed nastolatkiem wg Havighurst'a. Są to:

- nawiązywanie nowych, bardziej dojrzałych więzi z rówieśnikami obojga płci,
- ukształtowanie roli męskiej lub kobiecej,
- akceptacja zmian zachodzących we własnym organizmie i efektywne posługiwanie się własnym ciałem,
- osiągnięcie niezależności uczuciowej od rodziców i innych osób dorosłych,
- przygotowanie do zawarcia małżeństwa i życia w rodzinie,
- przygotowanie do kariery zawodowej (niezależności ekonomicznej),
- rozwijanie ideologii (sieci wartości i systemu etycznego kierującego zachowaniem),
- dążenie i osiągnięcie postępowania odpowiedzialnego społecznie.

Niektóre z zachowań problemowych prezentowanych przez młodzież służą realizacji ważnych zadań rozwojowych np. uniezależnieniu się od rodziców lub zaspokajają potrzeby np. przynależności do grupy i są sposobem przystosowania się wychowanka. W takich sytuacjach najistotniejsze jest wskazanie alternatywnych i społecznie akceptowanych sposobów realizacji zadań i zaspokojenia potrzeb.

W ramach działań profilaktycznych stosuje się różnorodne strategie:

1. Strategie informacyjne, których celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, a tym samym umożliwienie dokonania racjonalnego wyboru.
2. Strategie edukacyjne zmierzające do rozwijania ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych, które przyczyniają się do budowania satysfakcjonujących relacji i osiągania osobistego sukcesu, co zapobiega wyborze chemicznych sposobów radzenia sobie z trudnościami.
3. Strategie działań alternatywnych, które pomagają w zaspokojeniu potrzeb i osiągnięciu satysfakcji życiowej poprzez zaangażowanie młodzieży w pozytywną działalność (społeczną, artystyczną, sportową).
4. Strategie interwencyjne skierowane są do osób przeżywających trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów. Polegają na towarzyszeniu w krytycznych momentach życia, doradztwie, interwencji kryzysowej.
5. Strategie zmian środowiskowych nakierowane są na identyfikację i zmianę tych czynników środowiska społecznego i fizycznego, które sprzyjają zachowaniom problemowym.

Każda z wymienionych wyżej strategii została uwzględniona w tym Szkolnym Programie Profilaktyki.

Wśród behawioralnych prostych technik wpływania na zachowanie, które są dostępne nauczycielom można wymienić następujące:

- modelowanie (teoria społecznego uczenia się A. Bandury) – uczenie się poprzez obserwowanie zachowania innych ludzi. W tej technice obecny jest tzw. model, czyli osoba posiadająca atrakcyjne dla obserwatora cechy, będąca autorytetem i posiadająca sympatię grupy, do której chciałby należeć obserwator, osiągająca pozytywne rezultaty swoich działań, w pewnym zakresie podobna do obserwatora, który zaczyna mimowolnie naśladować zachowania modela, identyfikować się z nim w zakresie poglądów, wyborów i wartości społecznych;

- nagradzanie (warunkowanie klasyczne Pawłowa, warunkowanie instrumentalne Skinner'a) – czyli wzmacnianie zachowań pożądanых jest bardzo popularną metodą, jednak warto w jej stosowaniu przestrzegać kilku zasad, aby zachowała swoją skuteczność:
 - ✓ nagradzamy zachowania pożądanе, pozytywne społecznie,
 - ✓ nagrodą musi być rzecz albo zachowanie upragnione przez wychowanka,
 - ✓ jeżeli nauczyciel jest dla ucznia osobą znaczącą, nagrodą może być radość wychowawcy z jego osiągnięć, serdeczność i aprobata,
 - ✓ nie należy odwlekać nagradzania, im szybsze tym skuteczniejsze,
 - ✓ nagroda nie może być zbyt trudna do osiągnięcia, bo rodzi to zniechęcenie, ani zbyt łatwa, bo przestanie być atrakcyjna,
 - ✓ nie nagradza się za każdym razem, bo prowadzi to do wyrachowania,
 - ✓ operuje się nagrodami w taki sposób, aby otrzymali je uczniowie o różnych zdolnościach (nie tylko najlepsi) i tak, aby nagroda była niespodziewana,
 - ✓ jeśli nagradzane zachowanie przerodziło się w nawyk, należy powoli zmniejszyć nagrodę, aż do jej wycofania,
 - ✓ nagradzając informuje się, za jakie zachowanie jest ona udzielana,
 - ✓ nagradzając należy pamiętać o pozostałych osobach i zachęcać je do dalszego wysiłku.
- wygaszanie (warunkowanie klasyczne Pawłowa, warunkowanie instrumentalne Skinner'a) – ignorowanie zachowań niepożądanych przez wychowawcę, które prowadzi do zmniejszenia częstości ich pojawiania się aż do zupełnego zniknięcia. Warto zastosować tę metodę jako pierwszą wobec zachowań problemowych ucznia. Zachowanie problemowe musi jednak dotyczyć tylko danej osoby, nie krzywdzić nikogo z otoczenia, być manifestacją niezadowolenia lub próbą zwrócenia na siebie uwagi. Aby wzmocnić jej oddziaływanie można równocześnie w obecności ucznia nagrodzić za zachowanie przeciwne inną osobę.
- karanie (warunkowanie klasyczne Pawłowa, warunkowanie instrumentalne Skinner'a) – w stosowaniu tego środka wychowawczego należy zachować szczególną ostrożność, gdyż może prowadzić do osłabienia więzi pomiędzy uczniem a wychowawcą, wrogości i chęci odwetu:
 - ✓ karzemy za zachowania niepożądane, niekorzystne społecznie,
 - ✓ karą może być: brak nagrody, pozbawienie przywilejów i przyjemności, wyraz dezaprobaty, smutku, zdziwienia na twarzy,
 - ✓ kary należy stosować jak najrzadziej, bo zubożniają i mogą wygaszać inne pozytywne zachowania,
 - ✓ najpierw konieczne jest poinformowanie ucznia o zachowaniach niepożądanych, których konsekwencją jest kara,

- ✓ jeżeli wystąpi zachowanie niepożądane dobrze jest początkowo udzielić uczniowi upomnienia i ostrzec o karze tak, aby miał on szansę zmienić swoje postępowanie,
- ✓ przed zastosowaniem środka dyscyplinującego wychowanek powinien mieć szansę wytłumaczyć się (intencje i udział wolnej woli), a wychowawca udzielić informacji o tym, jakie przewinienie jest karane i dlaczego,
- ✓ kara musi być adekwatna do przewinienia, nie może być narzędziem zemsty lub odreagowania złości, nie może naruszać godności ucznia, ośmieszać go i krzywdzić,
- ✓ kara powinna być w jak największym stopniu konsekwencją postępowania ucznia, uczyć go odpowiedzialności za swoje zachowanie.

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

- I. Głównym założeniem Szkolnego Programu Profilaktyki jest stworzenie systemu działań wspierających prawidłowy rozwój młodzieży, ograniczających wpływ czynników ryzyka i wspomagających radzenie sobie uczniów z trudnościami. Oparty jest on o wiedzę na temat prawidłowości wieku dorastania, zasad prowadzenia skutecznych działań profilaktycznych, analizę informacji na temat potrzeb społeczności szkolnej uzyskanych z: dzienników lekcyjnych, rozmów z rodzicami i uczniami, raportów z badań, sprawozdań zespołów, opinii pracodawców i ośrodków doksztalających.
- II. W realizację Programu zaangażowani są wszyscy pracownicy szkoły: pracownicy niepedagogiczni, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy, psycholog, specjaliści zaproszeni do współpracy oraz instytucje wspierające działalność szkoły.
- III. Głównym podmiotem oddziaływań są uczniowie naszej szkoły - młodzież od 16 roku życia. Specyfiką tego okresu rozwojowego jest poszukiwanie własnej tożsamości, ćwiczenie ról społecznych (kobiety, mężczyzny, pracownika, dorosłego), eksperymentowanie z nowymi zachowaniami, zainteresowanie płcią przeciwną, wybór orientacji życiowej (mieć czy być) i systemu wartości. Jednym z najważniejszych zadań rozwojowych jest uzyskanie niezależności emocjonalnej od rodziców i innych osób znaczących, które może przebiegać mniej lub bardziej gwałtownie. Do czynników ryzyka występujących wśród uczniów naszej szkoły należą:
 - małe uczestnictwo rodziców w życiu szkoły,
 - utrudniony kontakt szkoły z domem rodzinnym lub jego brak,
 - niekorzystne środowisko wychowawcze (uzależnienia, konflikty, niski status materialny),
 - przynależność do destrukcyjnych grup rówieśniczych,
 - niskie wyniki w nauce,
 - wyuczona bezradność,
 - częste absencje i spóźnienia,

- występowanie zachowań agresywnych i przemocowych wśród uczniów,
- używanie środków psychoaktywnych (alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze),
- nieadekwatna samoocena (zbyt niska lub za wysoka),
- wczesna aktywność seksualna,
- nieodpowiedzialne korzystanie ze zdobyczy techniki i związana z tym cyberprzemoc,
- nierealistyczna wizja własnej przyszłości zawodowej.

Wśród czynników chroniących obecne są:

- pozytywne relacje uczniów z nauczycielami i wychowawcami,
- przewaga przyjaznych relacji pomiędzy uczniami,
- popularność postaw altruistycznych,
- potrzeba uznania i docenienia (wrażliwość na pochwały i nagrody),
- zainteresowanie aktywnymi formami spędzania czasu, zdrowym stylem życia,
- towarzyskość i optymizm,
- asertywność,
- chęć uzyskania niezależności ekonomicznej przez uczniów,
- dobra współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły,
- zainteresowanie kadry pedagogicznej dobrem uczniów,
- stałe podnoszenie kompetencji wychowawczych przez nauczycieli.

Najbardziej skuteczne w tej grupie są strategie edukacyjne i działań alternatywnych, które pozwalają na zdobycie ważnych umiejętności społecznych i zaspokojenie potrzeb psychologicznych przynależności i miłości, uznania i szacunku. Można opierać się też na więzi pomiędzy nauczycielami a uczniami i nagrodach emocjonalnych (docenienie, aprobata, uśmiech). Uwzględnione muszą być również działania interwencyjne wobec uczniów przejawiających destrukcyjne zachowania i trudności z radzeniem sobie, czy to z racji niekorzystnego środowiska wychowawczego, czy z powodu cech osobowości.

IV. Istotnym podmiotem oddziaływań profilaktycznych są rodzice. Zgłaszają nauczycielom problemy, przekazują informacje o ich przyczynach i biorą odpowiedzialność za ich rozwiązanie w imię szeroko pojętego dobra dziecka. W Programie adresowane są do nich działania informacyjne i edukacyjne, oceniają oni skuteczność realizacji celów, są zaproszeni do ścisłej współpracy z nauczycielami.

CELE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

CELE OGÓLNE:

1. Inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu młodzieży;
2. Ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują funkcjonowanie uczniów;
3. Wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowiu.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1.1. Wzmacnianie więzi w rodzinie i zaangażowania rodziców w życie uczniów;
- 1.2. Dbanie o prawidłowe relacje uczeń – nauczyciel (nauczyciel w roli mentora);
- 1.3. Kształtowanie pozytywnego, konstruktywnego środowiska rówieśniczego i zdrowych relacji pomiędzy uczniami;
- 1.4. Rozwijanie indywidualnych cech i umiejętności uczniów pomagających w korzystnej adaptacji:
 - umiejętności uczenia się,
 - zdolności komunikacyjnych,
 - rozwiązywania konfliktów,
 - asertywności,
 - pozytywnego obraz siebie i adekwatnej samooceny,
 - wiary we własne możliwości i poczucia osobistej skuteczności,
 - wyznaczania celów i planów życiowych,
- 1.5. Wprowadzanie w świat wartości i wdrażanie w poszanowanie norm moralnych;
- 1.6. Propagowanie zdrowego stylu życia;
- 2.1. Stałe monitorowanie pojawiających się w placówce czynników ryzyka i wprowadzanie działań likwidujących lub ograniczających ich niekorzystny wpływ;
- 2.2. Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym takim jak: agresja i przemoc, cyberprzemoc, uzależnienia, przedwczesna inicjacja seksualna, nieodpowiedzialne kierowanie pojazdami,
- 2.3. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowia psychicznego;
- 3.1. Indywidualne wspieranie ucznia i jego rodziny w trudnych sytuacjach;
- 3.2. Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły w rozwiązywaniu problemów młodzieży oraz podejmującymi interwencje wobec uczniów przejawiających zachowania dysfunkcyjne (m.in. Policja, służba zdrowia).

PROPONOWANE TREŚCI I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ:

Cele Szkolnego Programu Profilaktyki realizowane są w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych, podczas uroczystości szkolnych, lekcji wychowawczych oraz w sytuacjach okolicznościowych w poszczególnych klasach. Nauczyciele obok zadań nastawionych na profilaktykę i wychowanie wykonują również zadania opiekuńcze oraz wyrównują szanse edukacyjne uczniów odpowiednio do istniejących potrzeb.

Działania profilaktyczne podejmowane przez pracowników szkoły:

Lp	Cele szczegółowe	Działania	Odpowiedzialni	Klasa
1.1	Wzmacnianie więzi w rodzinie i zaangażowania rodziców w życie uczniów.	<ul style="list-style-type: none">– systematyczne i częste przekazywanie rodzicom przez wychowawców informacji dotyczących postępów w nauce, frekwencji oraz zachowania wychowanków,– informowanie rodziców o wynikach badań ankietowych uczniów prowadzonych w szkole,– zapraszanie rodziców i zachęcanie do uczestniczenia w imprezach i uroczystościach szkolnych,– organizowanie zebrań rodziców, w których uczestniczą uczniowie,– cykl miniwykładów przed zebrańmi rodziców na temat umiejętności wychowawczych, funkcjonowania w roli rodzica, potrzeb rozwojowych młodzieży, zagrożeń wieku dojrzewania i możliwości im przeciwdziałania,– szkolenia dla rodziców dotyczące działań prozdrowotnych, które mogą podjąć sami i konsekwencji uzależnienia,– regularne konsultacje psychologa	<p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Dyrekcja Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Dyrekcja Psycholog</p> <p>Dyrekcja Psycholog</p> <p>Psycholog</p>	<p>I, II, III, IV</p> <p>I, II, III, IV</p> <p>I, II, III, IV</p> <p>I, II, III, IV</p> <p>I, II, III, IV</p> <p>I, II, III, IV</p> <p>I, II, III, IV</p>

		<p>z rodzicami,</p> <ul style="list-style-type: none">– przedstawienie rodzicom oferty lokalnych placówek wspomagających wychowawczą funkcję szkoły i rodziny (prezentacja multimedialna, ulotki), zachęcanie do skorzystania ze „Szkoły dla Rodziców i Wychowawców”.	<p>Wychowawcy Psycholog</p>	<p>IV I, II, III, IV</p>
1.2	<p>Dbanie o prawidłowe relacje uczeń – nauczyciel (nauczyciel jako pozytywna dorosła osoba znacząca).</p>	<ul style="list-style-type: none">– modelowanie pozytywnych zachowań wśród młodzieży poprzez bycie przykładem,– wprowadzanie zasad oceniania kształtującego na lekcjach,– organizowanie atrakcyjnych dla młodzieży zajęć pozalekcyjnych,– poszerzanie wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości życia psychicznego i podnoszenie umiejętności wychowawczych,– stałe podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki (szkolenia rady pedagogicznej, korzystanie z literatury dostępnej w bibliotece szkolnej),– korzystanie z doświadczeń nauczycieli odnoszących sukcesy wychowawcze (np. lekcje pokazowe lub hospitowane),– opracowanie jednolitego systemu reagowania (Procedury reagowania nauczycieli w sytuacjach trudnych typowych).	<p>Pracownicy szkoły</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Dyrekcja Psycholog Nauczyciele</p> <p>Dyrekcja Psycholog Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele Psycholog</p>	<p>I, II, III, IV</p> <p>I, II, III, IV</p>
1.3	<p>Kształtowanie pozytywnego środowiska rówieśniczego</p>	<ul style="list-style-type: none">– analizowanie funkcjonowania zespołów klasowych i planowanie w oparciu o uzyskane wyniki pracy na dany rok szkolny,	<p>Wychowawcy Psycholog Zespoły nauczycieli</p>	<p>I, II, III, IV</p>

	i zdrowych relacji pomiędzy uczniami.	<ul style="list-style-type: none">– integrowanie zespołów klasowych na początku roku szkolnego,– organizowanie uroczystości i imprez szkolnych oraz uczestniczenie w nich,– organizowanie imprez wewnątrzklasowych (wycieczki, rajdy, dyskoteki, studniówka),– docenianie przez pracowników szkoły konstruktywnych zjawisk wśród uczniów i pozytywnych postaw (np. altruizm, abstynencja, odpowiedzialność, pracowitość),– podejmowanie działań w Samorządzie Szkolnym i jego Sekcjach.	Wychowawcy Psycholog Nauczyciele Wychowawcy Pracownicy szkoły Opiekun Samorządu	I I, II, III, IV I, II, III, IV I, II, III, IV I, II, III
1.4	Rozwijanie indywidualnych cech i umiejętności uczniów pomagających w korzystnej adaptacji.	<ul style="list-style-type: none">– przekazywanie wiedzy dotyczącej komunikacji interpersonalnej: mowa ciała, komunikacja werbalna,– ćwiczenie sprawności językowej i umiejętności porozumiewania się werbalnego,– organizowanie zajęć rozwijających kompetencje uczniów w zakresie rozwiązywania konfliktów, negocjowania i asertywnego zachowania,– wprowadzenie w klasach przeszkolonych uczniów - liderów mediacji rówieśniczych,– prowadzenie zajęć warsztatowych związanych z poczuciem tożs-	Psycholog Poloniści Psycholog Psycholog Psycholog Wychowawcy	I, III I, II, III, IV II, III II, III I, II, III, IV

		<p>mości, rolami społecznymi, rozpoznawaniem i wzmacnianiem mocnych stron uczniów,</p> <ul style="list-style-type: none">– przekazywanie wiedzy na temat zarządzania czasem, wyznaczania celów życiowych i motywowania samego siebie do działania,– prowadzenie zajęć dotyczących umiejętności skutecznego uczenia się,– rozwijanie zdolności i zainteresowań poprzez ofertę zajęć pozalekcyjnych,– rozpoznawanie i wzmacnianie specyficznych uzdolnień uczniów poprzez przygotowanie do udziału w przedstawieniach, akademiach i konkursach szkolnych oraz pozaszkolnych konkursach, olimpiadach i festiwalach,– gromadzenie informacji na temat posiadanych przez uczniów uzdolnień,– kształtowanie wiary we własne możliwości i poczucia osobistej skuteczności poprzez docenianie inicjatyw uczniowskich, zauważanie pozytywnych zmian wprowadzanych przez wychowanków.	<p>Psycholog Wychowawcy</p> <p>Psycholog</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Dyrekcja Nauczyciele</p>	<p>III, IV</p> <p>I, IV</p> <p>I, II, III, IV</p> <p>I, II, III</p> <p>I, II, III</p> <p>I, II, III, IV</p>
1.5	Wprowadzanie w świat wartości i wdrażanie w poszanowanie norm moralnych.	<ul style="list-style-type: none">– kształtowanie rozumienia postaw moralnych i znaczenia wartości w życiu człowieka,– przekazywanie uczniom wiedzy na temat zasad dobrego wychowania poprzez instruktaż i osobisty przykład,	<p>Nauczyciele Katecheci</p> <p>Nauczyciele</p>	<p>I, II, III, IV</p> <p>I, II, III, IV</p>

		<ul style="list-style-type: none">– organizowanie akcji charytatywnych i uczestniczenie w nich,– kształtowanie postawy patriotycznej i tolerancji dla innych.	Samorząd Szkolny Nauczyciele Nauczyciele	I, II, III, IV I, II, III, IV
1.6	Propagowanie zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none">– organizowanie aktywnego wypoczynku (rajdy piesze i rowerowe, wycieczki),– zachęcanie uczniów do uczestniczenia w sportowych turniejach szkolnych i pozaszkolnych,– proponowanie uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych dotyczących sprawności i aktywności fizycznej (SKS),– organizowanie spotkań edukacyjnych na tematy prozdrowotne: zdrowe odżywianie się, planowanie i organizacja czasu, itp.,– zainicjowanie aktywnego spędzania przerw przez uczniów np. gry w tenisa stołowego, zumby.	Nauczyciele W-F Nauczyciele W-F Nauczyciele W-F Nauczyciele Psycholog Dyrekcja Nauczyciele W-F	I, II, III, IV I, II, III, IV I, II, III, IV I, II, III, IV I, II, III, IV
2.1	Stałe monitorowanie pojawiających się w placówce czynników ryzyka i wprowadzanie działań likwidujących lub ograniczających ich niekorzystny wpływ.	<ul style="list-style-type: none">– obserwowanie przez pracowników szkoły zachowania uczniów pod kątem występowania zachowań ryzykownych, dokumentowanie ich np. w „dzienniczkach uwag”, przekazywanie wychowawcy i prawnym opiekunom,– współdziałanie w ramach Zespołu nauczycieli uczących w danym oddziale: ustalanie spójnych działań profilaktycznych i interwencyjnych,– prowadzenie badań dotyczących występowania w szkole czynników ryzyka i zachowań problemowych wśród wychowanków,	Pracownicy szkoły Nauczyciele Dyrekcja Psycholog Nauczyciele	I, II, III, IV I, II, III, IV I, II, III, IV

		<ul style="list-style-type: none">– zapewnienie możliwości zgłaszania różnych problemów do psychologa bez konieczności osobistego kontaktu w postaci adresu mailowego.	Dyrekcja Psycholog	I, II, III, IV
2.2	Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym takim jak: agresja i przemoc, cyberprzemoc, uzależnienia, przedwczesna inicjacja seksualna, nieodpowiedzialne kierowanie pojazdami.	<ul style="list-style-type: none">– zajęcia warsztatowe dotyczące rozpoznawania uczuć i rozumienia zachowań agresywnych,– warsztaty na temat cyberprzemocy dla uczniów,– zajęcia na temat „Netykiety” (savoir-vivre w Internecie) na lekcjach informatyki,– bezwzględne przestrzeganie przez uczniów zakazu używania telefonu komórkowego na lekcjach,– nawiązanie współpracy z jednostkami realizującymi program „Bezpieczna +” w zakresie bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni,– pogadanki i prelekcje dotyczące szkodliwości palenia i zagrożeń związanych z narkotykami, dopalaczami i alkoholem dla uczniów i rodziców,– przygotowanie ulotek i materiałów edukacyjnych na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami chemicznymi i behawioralnymi, dopalaczami,– warsztaty i prelekcje dotyczące uzależnień i profilaktyki HIV/AIDS,	Psycholog Emilia Salak Nauczyciele informatyki Wszyscy nauczyciele Dyrektor Psycholog Wychowawcy Psycholog Specjaliści Nauczyciel biologii Nauczyciele Nauczyciele WDŹWR	I, II I I, II I, II, III, VI Wybrane klasy I, II, III, VI I, II, III, IV II, III

		<ul style="list-style-type: none">– zajęcia w ramach programu „ARS – Jak dbać o miłość”,– przekazanie rodzicom informacji o zakresie tematyki przedmiotu WDŻWR (zwiększenie frekwencji uczniów na tych zajęciach),– prelekcje na temat dbania o zdrowie intymne,– zajęcia na temat wpływu alkoholu i substancji psychoaktywnych na funkcje psychomotoryczne i zdolność do prowadzenia pojazdu.– przekazywanie informacji o zagrożeniu handlem ludźmi.	Przeszkoleni nauczyciele Wychowawcy Specjaliści Wychowawcy Policja Wychowawcy	I-IV II, III Wybrane klasy I, II, III, IV I, II, III, IV
2.3	Poszerzanie wiedzy na temat zdrowia psychicznego.	<ul style="list-style-type: none">– upowszechnianie wiedzy na temat radzenia sobie ze stresem poprzez uczestnictwo w zajęciach z psychologiem,– przeprowadzenie zajęć z psychologiem na temat konsekwencji używania środków psychoaktywnych dla zdrowia psychicznego (np. marihuana),– zachęcanie do korzystania z literatury psychologicznej dostępnej w bibliotece szkolnej i bibliotecze psychologa,– zorganizowanie spotkania uczniów ze specjalistami na temat zaburzeń i chorób psychicznych (np. zaburzenia odżywiania, depresja).	Psycholog Psycholog Bibliotekarz Psycholog Psycholog	III, IV II, III I, II, III, IV I, II
3.1	Indywidualne wspieranie ucznia i jego rodziny	<ul style="list-style-type: none">– porady i opieka psychologiczna nad rodziną ucznia w trudnej sytuacji,	Psycholog Specjaliści	I, II, III, IV

	w trudnych sytuacjach.	<ul style="list-style-type: none">– praca indywidualna psychologa z uczniem nieśmiałym, o niskiej lub nieadekwatnej samoocenie,– zapewnienie kontaktu z instytucjami zapewniającymi specjalistyczną pomoc.	Psycholog Dyrekcja Psycholog	I, II, III I, II, III, IV
3.2	Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły w rozwiązywaniu problemów młodzieży oraz podejmującymi interwencje wobec uczniów przejawiających zachowania dysfunkcyjne (m.in. Policja, służba zdrowia).	<ul style="list-style-type: none">– zapoznanie się przez nauczycieli z aktualnym stanem prawnym dotyczącym procedur postępowania wobec ucznia w sytuacji trudnej (używanie substancji psychoaktywnych, przemoc w rodzinie, agresja i przemoc w szkole, zachowania wobec osoby przejawiającej objawy choroby psychicznej lub zachowania samobójcze, itp.),– zapoznanie się ze szkolnymi procedurami postępowania w sytuacji zagrożenia i stosowanie się do ich zaleceń,– współpraca z instytucjami: PCPR, MOPS, MONAR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Policja, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Uzależnień, Sąd Rodzinny i Prokuratura w przypadku wystąpienia u uczniów zachowań dysadaptacyjnych.	Nauczyciele Nauczyciele Dyrekcja Nauczyciele	

EWALUACJA

Przeprowadzenie zadań i realizacja celów założonych w Szkolnym Programie Profilaktyki zostało poddane ewaluacji w czerwcu 2016 r. Uzyskane informacje posłużyły modyfikacji Programu i dostosowaniu do bieżących potrzeb społeczności szkolnej. Analizie poddane zostały wnioski z badań, którymi objęta została społeczność szkolna oraz wyniki badania ankietami stanowiącymi załączniki do Programu.

Szkolny Program Profilaktyki Zespołu Szkół im. K.K. Jagiellończyka opracował zespół w składzie:

Robert Drapała
Joanna Kowalczyk
Ewa Siegieda
Aneta Śliwa
Halina Zielińska

ZAŁACZNIKI

- Ankieta ewaluacyjna dla uczniów,
- Ankieta ewaluacyjna dla rodziców,
- Ankieta ewaluacyjna dla nauczycieli.